

سؤال یک در متن درس جای خالی مشخص شد.

۱۴ درس

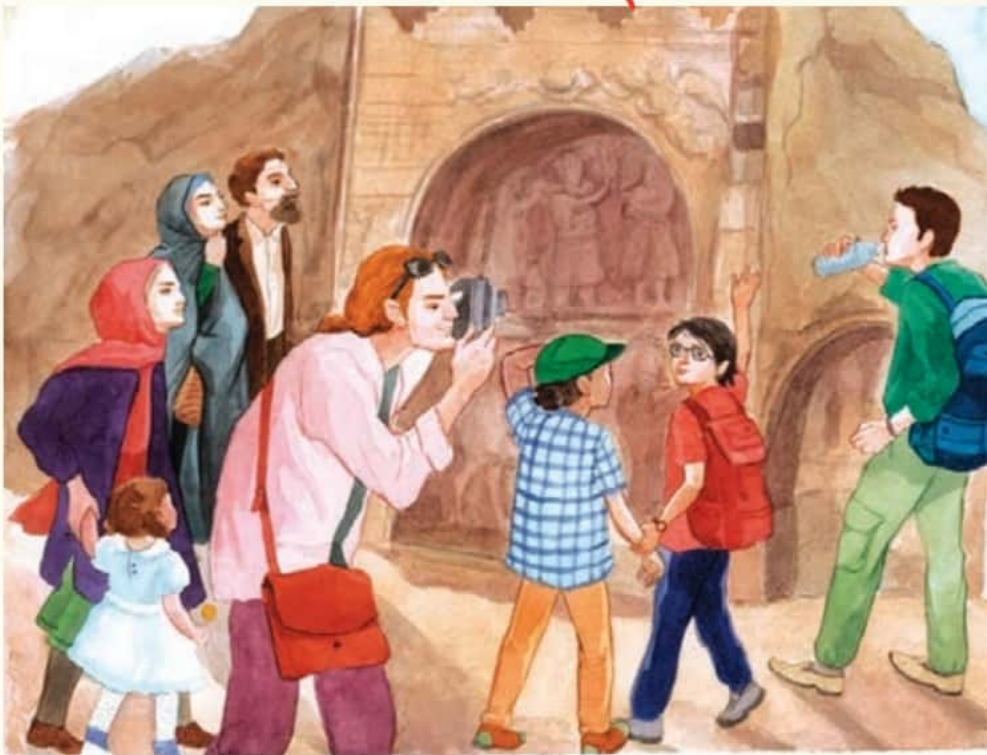
۲- در شهر کرمانشاه آثاری از کدام دوره ها دیده می شود؟

سفری به شهر باستانی کرمانشاه

بچه ها و پویا و توماس هنگام غروب به همدان رسیدند. پدر و مادر علیرضا و محسن از پویا و توماس تشکر کردند که بچه ها را همراه خود برده بودند. پویا گفت: ما فردا صبح به تهران برمی گردیم. آقای امیری گفت: فردا پنج شنبه است و بهتر است دو روز آخر هفته را همگی به کرمانشاه برویم. حالا که تا اینجا آمده اید، خوب است کرمانشاه را هم ببینید. از کرمانشاه تا همدان حدود سه ساعت راه است. همه از این پیشنهاد عمو استقبال کردند.

آقای امیری در راه درباره ی کرمانشاه به مهمانانش توضیحاتی داد:

۱) شهر کرمانشاه در غرب ایران و مرکز استان کرمانشاه است و در میان رشته کوه های زاگرس قرار دارد. ۲) در کرمانشاه بارندگی نسبتاً خوب است و این شهر چشمه ها و رودهای پرآب و مناظر زیبایی دارد. ۳) این شهر از شهرهای باستانی ایران است و آثاری از دوره های هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان در آن مشاهده می شود. ۴) به نظر می رسد که کرمانشاه مورد توجه پادشاهان همه ی این

۳- در کرمانشاه بیستون و لحاق بستان مکان دیدنی است. ۵۹

۴- در طاق بستان کرمانشاه چه چیزهایی وجود دارد؟

۵- سواران اشکانیان چه کسانی به حکومت رسیدند؟ ساسانیان

حکومت‌ها بوده است. آقای امیری در ادامه‌ی توضیحاتش گفت: اول می‌رویم طاق بستان و بعد از ظهر هم از بیستون دیدن می‌کنیم.

طاق بستان

در طاق بستان آقای امیری گفت:

طاق بستان، هم آثار تاریخی مهمی دارد و هم در مکانی زیبا و خوش منظره واقع شده است. به همین دلیل، گردشگران زیادی را به خود جلب می‌کند. مجموعه‌ای از سنگ‌نبشته‌ها و سنگ‌نگاره‌های دوره‌ی ساسانیان در این مکان قرار دارد؛ مثلاً سنگ‌نگاره‌ی تاج‌گذاری

نقش برجسته‌ی خسرو پرویز سوار بر اسب در طاق بستان کرمانشاه

خسرو پرویز، اردشیر دوم، شاهپور دوم و سوم، که همه از پادشاهان ساسانی بوده‌اند) ساسانیان پس از اشکانیان به قدرت رسیدند. وقتی حکومت اشکانی ضعیف شد، جنگ میان فرمانروایان محلی، برای به دست گرفتن حکومت، شدت گرفت. یکی از این فرمانروایان (اردشیر، نوه‌ی ساسان بود.

۶- اردشیر که بود؟

□ قلمرو ساسانیان
□ قلمرو ایران کنونی
— راه ابریشم

۷- در زمان ساسانیان چه چیز بیشتر بسیار کرد؟

۸- شاپور اول که بود و چه کرد؟

اردشیر در جنگ با اشکانیان پیروز شد و خود را شاه خواند. او حکومتی را به وجود آورد که به نام

جدش ساسانیان نامیده شد. ^۶

^۷ در زمان ساسانیان، معماری و سنگ تراشی پیشرفت زیادی کرد. در این دوره نیز چون گذشته،

هنرمندان رویدادهای مهم مانند پیروزی‌ها را به یادگار روی سنگ‌های بزرگ کوه‌ها می‌کنند.

^۸ یکی از شاهان قدرتمند ساسانی، شاپور اول نام داشت. او توانست بر رومی‌ها پیروز شود و

امپراتور روم را اسیر کند. بعد از این پیروزی، شاپور دستور داد صحنه‌ی تسلیم شدن امپراتور روم

۹- صحنه‌ی تسلیم شدن امپراتور روم در کجا حک شده است؟

۹- ۱۰- انوشیروان که بود؟

^۹ (بر بدنه‌ی کوهی در فارس حک (کنده‌کاری) کنند) یکی دیگر از شاهان معروف ساسانی، خسرو

انوشیروان بود که در زمان او شهرهای بزرگی در ایران ساخته شد.

خسرو انوشیروان همچنین کاخ‌های باشکوهی برای خود ساخت. به دستور او دانشگاه بزرگی

هم در جندی‌شاپور (در استان خوزستان) ساخته شد. ^{۱۰} (به این ترتیب، دانش پزشکی در آن شهر رونق

یافت و پزشکیان از ایران و دیگر کشورهای جهان در آنجا گرد آمدند)

خانم امیری گفت: تا آنجا که من می‌دانم، بقایای چند آتشکده‌ی ایران باستان هم در استان

کرمانشاه است. بچه‌ها، در ایران باستان بیشتر مردم پیرو دین زرتشت بودند.

۱۱- به دستور چه کسی دانشگاه بزرگی در استان خوزستان ساخته شد؟ انوشیروان

۱۲- در دانشگاه جندی شاپور چه کسانی دور هم جمع می‌شدند؟ ^{۶۱}

۱۳- آتشکده‌ی ایران باستان در استان کرمانشاه است.

۱۴- در ایران باستان مردم ایران پیرو چه دینی بودند؟ زردشت

۱۵- سلسله‌هایی که در ایران قبل از دوره‌ی ساسانی بودند را نام ببر.

۱۶ (زرتشتیان آتش را مقدس می‌شمردند و در آتشکده‌ها هورامزدا (خدای دانا) را نیایش می‌کردند.

۱۷ کتاب مقدس زرتشتیان اوستا نام دارد. (سه پایه‌ی اصلی دین زرتشت پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک است.)

۱۸- سه پایه‌ی اصلی دین زردشت چه بود؟

وقتی بازدید از طاق بستان به پایان رسید، آقای امیری گفت: به مهمان‌سرا برویم، نماز بخوانیم، ناهار بخوریم و کمی هم استراحت کنیم. عصر به بیستون می‌رویم. در بیستون سنگ نگاره‌ای وجود دارد که پیروزی داریوش بزرگ را بر مخالفانش نشان می‌دهد.

وقتی سوار اتومبیل شدند، علیرضا پرسید: ساسانیان چگونه از بین رفتند؟
مادر محسن پاسخ داد: وقتی پیامبر بزرگ ما، حضرت محمد (ص)، به پیامبری مبعوث شد، به خسرو پرویز پادشاه ساسانی نامه نوشت و او را به اسلام دعوت کرد اما خسرو پرویز این دعوت را نپذیرفت. (۲۰) در اواخر حکومت ساسانی، مردم روز به روز ناراضی‌تر می‌شدند؛ زیرا مجبور بودند مالیات زیادی بپردازند تا هزینه‌های جنگ با رومی‌ها تأمین شود. آنها همچنین از بعضی امتیازاتی که بزرگان داشتند، مانند آموزش و سواد، محروم بودند. از سوی دیگر، پادشاهان به فکر خوش‌گذرانی بودند و به مردم توجهی نداشتند. سپاهیان نیز به دلیل جنگ‌های متعدد ضعیف شده بودند. (۲۰)

۲۱ (پیام دین اسلام برادری و برابری بود. وقتی عرب‌های مسلمان به قلمرو ایران حمله کردند و سپاه ساسانی را شکست دادند، مردم نواحی مختلف ایران به تدریج اسلام را با آغوش باز پذیرفتند.) ۲۱

۱۹- فسر و پیروزی با تاهی دیاهیر چه کرد؟

۲۰- چرا ساسانیان از سینه رفتند؟ آیه کافیه است.

۱- مادر محسن چه دلایلی را برای از بین رفتن ساسانیان و ورود اسلام به ایران، بیان کرد؟

(خلاصه کنید.) همان جواب سوال ۲۰- را جبه کافیه

۲- کاربرگه‌ی شماره‌ی ۹ (سلسله‌های ایران باستان) را انجام دهید.

۲۱- چرا مردم ایران دین اسلام را با آغوش

باز پذیرفتند؟

۲۲- سوغاتی معروف کرمانشاه چه بود؟

در مهمان سرا مادر علیرضا گفت: ما دوست داریم غذای محلی کرمانشاه را بخوریم. آقای امیری گفت: پیشنهاد خوبی است. پس آش عباسعلی و خورش خلال سفارش می دهیم.

توماس گفت: من می خواهم صنایع دستی کرمانشاه را ببینم. خوب است عصر سری هم به مغازه ها بزنیم.

بچه ها گفتند: ما هم می خواهیم برای دوستانمان سوغاتی بخریم.

مادر محسن گفت: از همدان ظروف سفالی و کشمش خریدید. امروز هم به بازار سنتی کرمانشاه می رویم. نان برنجی، کاک (یک نوع شیرینی) و گیوهی کرمانشاهی سوغاتی های معروف کرمانشاه هستند.

تهیه و بخت نان برنجی

کلاش (گیوهی کرمانشاهی)

صنایع چرم

گلیم

با توجه به آنچه درباره‌ی حکومت‌های ایران باستان خواندید، مهم‌ترین ویژگی‌های هریک از این سلسله‌ها را در نمودار بنویسید.

ویژگی‌ها

